

Innhold

Forord	8
Takk	9
Om boken og bokens oppbygging	10
<i>Del I Fagfeltet</i>	
1 Forventning og tilbakeblikk	15
Myter og tabuer	15
Sørgelige historier	16
Mot en bedre virkelighet for de psykisk syke?	20
2 Fra psykiatri til psykisk helsearbeid	25
Omlegging av behandlingstilbud og utdanning	25
Hva er psykisk helsearbeid?	26
Det etiske grunnlaget	28
Pasienten først	29
Krav til organisasjonen	31
Krav til yrkesutøveren	32
Målgruppen	34
Ulike innfallsvinkler til psykisk helse og psykisk lidelse	36
Den medisinske innfallsvinkel	37
Den psykoterapeutiske innfallsvinkel	39
Den sosialpsykiatriske innfallsvinkel	40
Integrerte tilbud	43
Tverrfaglig samarbeid og koordinering	44
<i>Del II Lidelsene</i>	
3 Om å åpne opp for forandring	51
4 Høyt oppe og lavt nede	57
En historie om fru Hansen og Siri	57
Hvordan kan vi forstå denne historien?	58
Om å forholde seg til mennesker med en depressiv lidelse	60
Om å komme i samarbeidsposisjon	61
Om å dekke fysiske primærbehov	64
Når livet er snudd på hodet	66
Om å forholde seg til personer med mani	67
Avrundning og oppfølging	70
Studieoppgaver	72

5 Realitetsbrist	75
Å bli og å være psykotisk	75
Tidlig oppdagelse og behandling av psykoser (TIPS)	77
En historie om Gunnar	80
Trenger Gunnar hjelp?	81
Starten på en lang vei	81
Familie i krise	85
Psykoedukativ behandling	86
Et psykotisk gjennombrudd	88
På lukket avdeling	88
Tilbake til gutterommet	92
På vei mot et selvstendig liv	93
Om å forholde seg til personer med en schizofren lidelse	94
Siri i veiledningsgruppe med andre studenter	97
Hvordan kan reaksjonene i veiledningsgruppen forstås?	98
Studieoppgaver	102
6 Indre fengsel	105
En historie om Ole	105
Hvordan kan historien om Ole forstås?	106
Angstens mange ansikter	109
Om å forholde seg til mennesker med angst	110
Innsikt, vekst og læring	111
Studieoppgaver	116
7 I grenseland	119
En historie om Hilde	119
Hvordan kan historien om Hilde forstås?	122
Sentrale teorier i forståelsen av personlighetsforstyrrelser	122
Objektrelasjonsteori	122
Splitting	123
Prosjektiv identifikasjon	124
Forsvarsmekanismer	125
Når hjelperollen utfordres	127
Studieoppgaver	130
8 Når lidelsene blir flere	133
Å forholde seg til mennesker som ønsker å dø	133
Å møte et mennesket som har mistet livslysten	138
Spiseforstyrrelser	141

Med rusproblemer som tillegg	144
Alderspsykiatri	147
Demens	148
<i>Del III Rammefaktorer</i>	
9 Frivillighet og tvang i psykisk helsearbeid	157
Diagnosesystemer	157
Forholdet til brukerens rettssikkerhet	159
Lovgrunnlaget	161
Etiske refleksjoner rundt tvungent psykisk helsevern	163
Innleggelsen av Gunnar	166
Individuell plan	167
Individuell plan for Gunnar	169
Hvem bestemmer?	170
Makt og avmakt	171
Autonomi og paternalisme	172
Brukermedvirkning	173
Empowerment	174
Brukermedvirkning på systemnivå	175
Brukermedvirkning på individnivå	177
Forberedelse til medvirkning	178
10 Kommunikasjon og mestring	181
Språkets makt og betydning	181
Likeverd og ulik posisjon	186
Mestring	188
11 Tilbudet om hjelp og støtte	193
1.- og 2.-linjetjenesten	193
Om nettverk	194
Miljø og terapi	198
Miljøterapi etter Gundersons elementer	201
Ego-styrkende behandling etter Levanders prinsipper	204
Grensesetting	210
12 Avrunding	215
Litteratur	217
Stikkord	226
Om illustrasjonene til Arild Berg	228